

Trump straffer Indien – men tør ikke røre Kina

Præsident Trump truede købere af russisk olie med bål, brand og høj told for at presse præsident Putin til forhandlingsbordet. Men Kina er bliver ikke ramt

USA sidder fastklemt i så stram en kinesisk skruestik, at præsident Trump ikke længere tør røre præsident Xi Jinping.

Det er den entydige lære af, at Trump onsdag pålagde Indien en told på 50 pct. på al eksport til USA. Halvdelen af tolden er amerikansk straf mod Indien, fordi landet køber store mængder russisk råolie.

Tolden er det afgørende træk fra Donald Trump i hans angivelige forsøg på at tvinge Rusland til forhandlingsbordet. Gentagne gange har han truet storkøbere af russisk råolie med told på op mod 100 pct. på deres eksport til USA. Trumps pointe er selvfølgelig, at uden olieindtægter har Rusland ikke råd til at fortsætte den kostbare invasionskrig i Ukraine.

Men Kina køber endnu mere russisk råolie. Dog uden amerikanske sanktioner. Fordi Kina har en meget stor klemme på amerikansk industri og amerikansk økonomi.

Det handler om Kinas næstenmonopol på udvinding og forædling af kritiske mineraler, især de såkaldte sjældne jordarter. De er uundværlige i alsens produktion. Fra missiler, kampfly og batterier til elbiler, vindmøller og solceller.

Kina indførte i april eksportrestriktioner på sin eksport af sjældne jordarter som svar på, at USA havde indført toldsatser på Kinas eksport til USA på langt over 100 pct. Konsekvensen var tydelig. Produktionen på bilfabrikker i både USA og Europa måtte stoppes. Så lettede USA på tolden på kinesisk eksport, og mineralerne flød igen næsten uden restriktioner.

Pointen er, at både Europa og USA er afhængige af Kinas kritiske mineraler i et omfang, der bedst kan sammenlignes med Europas afhængighed af russisk gas og olie inden invasionen af Ukraine i 2022. Uden mineralerne vil Europas grønne omstilling gå i stå. USA kan ikke bygge kampflyet F35 uden flere af de sjældne jordarter.

Kina sidder på ca. 90 pct. af forarbejdningen og 60-70 pct. af ressourcerne. Satsningen går mange årtier tilbage, og tilbage i 1987 sagde den daværende leder Deng Xiaoping, at "Mellemøsten har olie, Kina har sjældne jordarter".

Derfor sidder Indien nu med sortepir. Inden den russiske invasion i Ukraine købte Indien – der ikke selv har olie – mindre end 1 pct. af sin råolie fra Rusland. Nu er der tale om 42 pct., især fordi Vestens sanktioner mod Rusland betyder, at den russiske Ural-olie er billigere end råolie fra bl.a. Mellemøsten.

I penge til at understøtte Putins krigsmaskiner betyder det, at Indien sidste år købte russisk olie for 53 mia. dollar. Det finder Trump-reegeringen uacceptabelt. Men Kina købte også, ifølge tal fra FN, for 62,6 mia. dollar russisk olie og olieprodukter.

En lang række produkter fra Indien vil blive hårdt ramt af 50 pct. ved eksport til USA. Det gælder bl.a. arbejdskraftintensive produkter som de håndvævede tæpper "Banarasi sari", der her væves i byen Varanasi. Foto: Niharika Kulkarni/AFP/Ritzau Scanpix

“

Inden den russiske invasion i Ukraine købte Indien – der ikke selv har olie – mindre end 1 pct. af sin import af råolie fra Rusland. Nu er der tale om 42 pct.

Når præsident Trump bliver spurgt, hvorfor han ikke straffer Kina med told, svarer henholdsvis. Det er noget, han vil tænke på senere, siger han. Finansminister Scott Bessent er mere kontant. Han forklarer til CNBC, at den kinesiske olieimport fra Rusland har været meget konstant, men at inderne driver "profitmageri" på krigen.

Når Indien har øget sin olieimport fra Rusland så markant, "vil jeg kalde det arbitrage, de køber billig russisk olie og gensælger det som andre produkter. De har tjent 16 mia. dollar i overskud – til nogle af de rigeste familier i Indien," siger Bessent.

Det har den amerikanske finansminister ret i. Det er velkendt, at Europa importerer benzin og diesel fra raffinaderier i Indien. Men russerne forsyner selvfølgelig også det indiske hjemmemarked.

I New Delhi er man i chok over toldsatzen på nu 50 pct. – den højeste "strafatold", USA har pålagt noget land. Tænketanken Global Trade Research Initiative i New Delhi vurderer, at den indiske eksport til USA kan falde fra en værdi på 86,5 mia. dollar i år til ca. 50 mia. dollar i 2026. Hundretdtusinder af job er i fare, og ca. 1 pct. af Indiens bnp kan ryge med i købet.

Men toldsatzen på 50 pct. vil også ramme USA's egne virksomheder. To tredjedele af de største amerikanske virksomheder har operationer i Indien.

Inderne er økonomisk rystede

I New Delhi er man både økonomisk og politisk rystet. Fordi "implikationerne af Trumps mobning mod Indiens overordnede strategi

er dybtgående," som det formuleres af Hap-pymon Jacob, stifter af tænketanken Council for Strategic and Defense Research.

Han skriver i mediet Foreign Affairs, at Trumps udenrigspolitik har "rystet fundamentet for det amerikansk-indiske partnerskab" og vendt op og ned "på New Delhis centrale geopolitiske antagelser". Forstået således, at Indiens udenrigspolitik er baseret på "multitalliancer", hvor man vil have flest mulige venner uden at indgå i faste alliancer.

"Politikken har vist sig ineffektiv," mener Happyman Jacob.

Så hvad gør Indien, på vejen mod at blive verdens tredjestørste økonomi efter USA og Kina? Man fortsætter med at søge flest mulige venner. I denne weekend rejser premierminister Narendra Modi til Kina for første gang i syv år. Forholdet mellem de to lande med hver ca. 1,4 mia. indbyggere er under langsom optøning efter blodige grænsekampe i 2020.

Modi vil sammen med en snes verdensledere deltage i præsident Xis Shanghai Cooperation Organisation. Et topmøde, der ifølge Times of India er "et udtryk for det globale syds solidaritet mod Rusland".

Men styretiden for om Indien og Modi nu vender sig mere mod Kina, kommer i næste uge. Præsident Xi holder en sejrspade for at markere 80-året for afslutningen på Anden Verdenskrig. Præsident Putin vil være der sammen med bl.a. præsidenterne for Iran, Belarus, Nordkorea og Indonesien. Den eneste vestlige leder vil være Robert Fico, Slovakiets premierminister.

Viser Modi sig der, er det et klart signal til Trump.